

บริษัท ตะวันออกพาณิชย์ลีสซิ่ง จำกัด (มหาชน)

ครั้งที่ 158/2560

21 พฤศจิกายน 2560

อันดับเครดิตองค์กร: BBB-
แนวโน้มอันดับเครดิต: Stable

เหตุผล

ทริสเรทติ้งจัดอันดับเครดิตองค์กรของ บริษัท ตะวันออกพาณิชย์ลีสซิ่ง จำกัด (มหาชน) ที่ระดับ "BBB-" โดยอันดับเครดิตดังกล่าวสะท้อนถึงประวัติการดำเนินงานธุรกิจของผู้บริหารของบริษัทในการให้บริการสินเชื่อรถยนต์มือสองซึ่งเป็นที่ยอมรับ ตลอดจนผลกำไรที่ปรับตัวดีขึ้นอย่างต่อเนื่องและฐานทุนที่แข็งแกร่ง อย่างไรก็ตาม จุดแข็งดังกล่าวลดทอนลงจากการกระจุกตัวของฐานสินเชื่อในแง่มิติศาสตร์และการแข่งขันที่รุนแรงในธุรกิจให้บริการสินเชื่อรถยนต์ ในขณะที่เดียวกันส่วนแบ่งทางการตลาดในส่วนของสินเชื่อคงค้างของบริษัทก็อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับคู่แข่งรายใหญ่นอกจากนี้ อันดับเครดิตยังสะท้อนถึงความสามารถในการควบคุมคุณภาพสินทรัพย์ของบริษัทซึ่งต้องอาศัยเวลาในการพิสูจน์ความสำเร็จโดยเฉพาะอย่างยิ่งหลังจากการขยายตัวอย่างรวดเร็วของสินเชื่อของบริษัทอีกด้วย กล่าวคือ บริษัทยังต้องใช้เวลาในการพิสูจน์ความมีเสถียรภาพในการขยายธุรกิจอย่างต่อเนื่องพร้อมทั้งรักษาผลประกอบการทางการเงินให้อยู่ในระดับที่น่าพอใจ

บริษัท ตะวันออกพาณิชย์ลีสซิ่ง ก่อตั้งในปี 2527 โดยกลุ่มตระกูลวีระพงษ์และตระกูลตันตราภรณ์และได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในปี 2547 นับตั้งแต่ก่อตั้งบริษัทได้ดำเนินการให้บริการสินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์ใช้แล้วและสินเชื่อเพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนสำหรับกลุ่มผู้ประกอบการเดินรถยนต์มือสอง (หรือสินเชื่อ Floor Plan) ณ เดือนกันยายน 2560 ตระกูลวีระพงษ์และตระกูลตันตราภรณ์ยังคงเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท ในสัดส่วน 32.3% ของจำนวนหุ้นทั้งหมด ตามด้วย Premium Financial Services Co., Ltd. (PFS) ซึ่งถือหุ้น 25.5% ทั้งนี้ PFS เป็นผู้ให้บริการด้านสินเชื่อรถยนต์และรับประกันชั้นส่วนรถยนต์มือสองในประเทศญี่ปุ่น ความรู้ความชำนาญและการสนับสนุนจาก PFS จะช่วยปรับปรุงระบบการทำงานของบริษัทให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและมีแหล่งรายได้ค่าธรรมเนียมจากบริการดูแลรักษาและซ่อมบำรุงยานยนต์มากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม ความสำเร็จของธุรกิจใหม่ดังกล่าวยังเป็นสิ่งที่ต้องรอการพิสูจน์ความสำเร็จต่อไป

ยอดสินเชื่อคงค้างของบริษัทเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก 837 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2552 เป็น 1,883 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2558 คิดเป็นอัตราการเติบโตโดยเฉลี่ยต่อปีเท่ากับ 14% สินเชื่อใหม่ประเภทหนึ่งของบริษัทคือสินเชื่อรถจักรยานยนต์มือสองขนาดใหญ่ (บิ๊กไบค์) นั้นเติบโตอย่างรวดเร็วซึ่งส่งผลให้ยอดสินเชื่อคงค้างของบริษัทเติบโต 30% หรือคิดเป็น 2,457 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2559 ทั้งนี้ ณ เดือนกันยายน 2560 บริษัทมียอดสินเชื่อคงค้างเติบโต 50% จากสิ้นปีก่อนหน้าหรือเท่ากับ 3,653 ล้านบาท ซึ่งประกอบด้วยสินเชื่อรถยนต์ในสัดส่วน 54% รถจักรยานยนต์ขนาดใหญ่ในสัดส่วน 35% รถบรรทุกและรถประเภทอื่น ๆ ในสัดส่วน 10% และสินเชื่อ Floor Plan อีก 1% พื้นที่การให้บริการสินเชื่อเช่าซื้อของบริษัทรองรับก่อนข้างกระจุกตัวเมื่อเทียบกับคู่แข่งโดยบริษัทให้บริการที่สำนักงานใหญ่ในกรุงเทพฯ และสาขาอีกเพียง 4 สาขาในเขตปริมณฑลและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัวในช่วงที่ผ่านมาส่งผลให้คุณภาพสินทรัพย์ของบริษัทเสื่อมถอยลงในช่วงปี 2556-2557 โดยอัตราส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (สินเชื่อค้างชำระเกิน 90 วัน) ต่อสินเชื่อรวมของบริษัทเพิ่มขึ้นจาก 1.96% ในปี 2555 เป็น 2.58% ในปี 2556 และเป็น 4.01% ในปี 2557 การตัดหนี้สูญของบริษัทในช่วงปี 2558 ช่วยลดอัตราส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อสินเชื่อรวมให้ลงมาอยู่ที่ 3.29% ณ สิ้นปี 2558 อัตราส่วนดังกล่าวปรับเพิ่มขึ้นมาอีกที่ระดับ 3.42% ณ สิ้นปี 2559 แต่ก็ปรับตัวดีขึ้นเป็น 2.40% ณ เดือนกันยายน 2560 คุณภาพสินทรัพย์ที่ปรับตัวดีขึ้นมีผลบางส่วนมาจากการเติบโตอย่างมากของสินเชื่อรวมของบริษัท ในขณะที่

ติดต่อ:

สิริวรรณ วีระมาชัย
siriwan@trisrating.com

เสาวณีต วรดิษฐ์
saowanit@trisrating.com

ทวีโชค เจียมสกุลธรรม
taweechok@trisrating.com

ไรทิวา นฤมล
raithiwa@trisrating.com

WWW.TRISRATING.COM

การขยายตัวอย่างมากของสินเชื่อในกลุ่มรถจักรยานยนต์ขนาดใหญ่ นั้นยังต้องอาศัยเวลาในการพิสูจน์ความสามารถในการบริหารจัดการและควบคุมคุณภาพสินเชื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ บริษัทตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่ค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับคู่แข่ง โดยสัดส่วนค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญต่อสินเชื่อค้างชำระ (เกิน 90 วัน) อยู่ที่ประมาณ 31% ณ เดือนกันยายน 2560 เทียบกับอัตราส่วนโดยเฉลี่ยของอุตสาหกรรมที่มากกว่า 50% ในมุมมองของทริสเรตติ้ง เห็นว่าอัตราค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของบริษัทเป็นอัตราที่ไม่มากพอที่จะทำให้บริษัทสามารถรับมือกับความไม่แน่นอนในทางลบจากสภาพแวดล้อมในการดำเนินธุรกิจที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตได้ อย่างไรก็ตาม ฐานทุนที่แข็งแกร่งของบริษัทถือว่ามีเพียงพอที่จะรองรับความเสี่ยงดังกล่าวได้ในระดับหนึ่ง

ผลประกอบการทางการเงินของบริษัทค่อย ๆ ปรับตัวดีขึ้น ผลกำไรที่ดีขึ้นมาจากส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยที่กว้างขึ้นซึ่งมีสาเหตุหลักมาจากต้นทุนทางการเงินที่ลดลงและความสำเร็จในการควบคุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานในช่วงหลายปีที่ผ่านมา โดยบริษัทมีกำไรสุทธิปีละประมาณ 50 ล้านบาทในระหว่างปี 2556-2558 กำไรสุทธิเพิ่มขึ้นเป็น 68 ล้านบาทในปี 2559 (ไม่รวมผลขาดทุนจากการจำหน่ายหุ้นในราคาต่ำกว่าตลาดให้แก่ PFS จำนวน 42.75 ล้านบาท) และ 103 ล้านบาทในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2560 หรือเพิ่มขึ้น 106% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมถัวเฉลี่ยเพิ่มขึ้นโดยตลอดจาก 2.5% ในปี 2556 เป็น 4.3% (ปรับอัตราส่วนเป็นตัวเลขเต็มปี) ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2560 อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นถัวเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 11.1% (ปรับอัตราส่วนเป็นตัวเลขเต็มปี) ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2560 ทริสเรตติ้งคาดหวังว่าบริษัทจะสามารถดูแลให้ต้นทุนทางการเงิน ตลอดจนคุณภาพสินทรัพย์ และต้นทุนในการดำเนินงานอยู่ภายใต้การควบคุมเพื่อให้ความสามารถในการทำกำไรของบริษัทยังคงปรับตัวดีขึ้นอย่างต่อเนื่องต่อไป

ฐานทุนของบริษัทมีความแข็งแกร่งขึ้นจากการเพิ่มทุนจำนวน 313.5 ล้านบาทในเดือนพฤษภาคม 2559 ทำให้ส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้นเป็น 1,104 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2559 โดยเพิ่มขึ้น 50% จาก 736 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2558 อัตราส่วนของผู้ถือหุ้นต่อสินทรัพย์รวมเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ระดับ 43.4% ณ สิ้นปี 2559 จาก 37.7% ณ สิ้นปี 2558 การเติบโตอย่างมากของสินเชื่อในช่วงที่ผ่านมาซึ่งอาศัยแหล่งเงินทุนจากภายนอกนั้นส่งผลให้อัตราส่วนของผู้ถือหุ้นต่อสินทรัพย์รวมของบริษัทลดลงเป็น 35.6% ณ เดือนกันยายน 2560 อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นอยู่ที่ระดับ 1.81 เท่า ณ เดือนกันยายน 2560 ซึ่งอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าข้อกำหนดสิทธิที่ต้องไม่เกิน 3 เท่า ปัจจุบันบริษัทมีฐานทุนที่ค่อนข้างแข็งแกร่งเพียงพอต่อการขยายสินเชื่อในระยะกลาง ในขณะที่ฐานทุนที่แข็งแกร่งจะช่วยบรรเทาความเสี่ยงจากกลุ่มลูกค้าหลักของบริษัทที่เป็นกลุ่มที่มีความเสี่ยงในการชำระหนี้ที่ค่อนข้างสูง อีกทั้งยังมีความอ่อนไหวเป็นอย่างมากต่อการเปลี่ยนแปลงในเชิงลบของภาวะเศรษฐกิจด้วยเช่นกัน ทริสเรตติ้งยังหวังว่าบริษัทจะสามารถดำรงฐานทุนที่ค่อนข้างแข็งแกร่งเอาไว้ได้ อย่างไรก็ตาม การขยายฐานสินเชื่อในเชิงรุกจะเป็นความท้าทายที่สำคัญของบริษัท ทั้งนี้ เนื่องจากวงเงินกู้ยืมที่บริษัทมีกับธนาคารได้รับการรับประกันโดยการโอนสิทธิลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อบางส่วนไว้จึงทำให้บริษัทมีความยืดหยุ่นทางการเงินน้อยกว่าคู่แข่งรายสำคัญโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่บริษัทต้องเผชิญกับปัญหาสภาพคล่องทางการเงิน

แนวโน้มอันดับเครดิต

แนวโน้มอันดับเครดิต “Stable” หรือ “คงที่” สะท้อนความคาดหวังของทริสเรตติ้งว่าบริษัทจะสามารถรักษาส่วนแบ่งทางการตลาดและมีผลประกอบการทางการเงินที่แน่นอนและมั่นคงไปพร้อมกับการรักษาฐานทุนให้แข็งแกร่งเอาไว้ได้ นอกจากนี้ ยังคาดว่าบริษัทจะสามารถควบคุมและรักษาคุณภาพสินทรัพย์ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ด้วย

การปรับเพิ่มอันดับเครดิตหรือแนวโน้มอันดับเครดิตมีข้อจำกัดในระยะกลางจากการขยายตัวอย่างมากของสินเชื่อของบริษัทเมื่อไม่นานมานี้ โดยเฉพาะในกลุ่มสินเชื่อรถจักรยานยนต์ขนาดใหญ่ อย่างไรก็ตาม อันดับเครดิตหรือแนวโน้มอันดับเครดิตอาจปรับเพิ่มขึ้นได้หากสถานะทางธุรกิจของบริษัทแข็งแกร่งขึ้นจากการเพิ่มรายได้จากบริการดูแลรักษาและซ่อมบำรุงยานยนต์ ในทางกลับกัน สถานะเครดิตของบริษัทอาจได้รับผลกระทบในเชิงลบหากคุณภาพสินทรัพย์ของบริษัทเสื่อมถอยลงอย่างมีนัยสำคัญซึ่งส่งผลทำให้ความสามารถในการทำกำไรและฐานทุนของบริษัทถดถอยลง

บริษัท ตะวันออกพาณิชย์ลีสซิ่ง จำกัด (มหาชน) (ECL)

อันดับเครดิตองค์กร: BBB-

แนวโน้มอันดับเครดิต: Stable

ข้อมูลงบการเงิน

หน่วย: ล้านบาท

	ม.ค.-ก.ย. 2560	ณ วันที่ 31 ธันวาคม			
		2559 *	2558	2557	2556
สินทรัพย์รวม	3,820	2,543	1,953	1,914	1,873
เงินให้สินเชื่อรวม	3,653	2,457	1,883	1,852	1,714
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	27	24	15	19	10
เงินกู้ยืมระยะสั้น	1,112	750	692	734	654
เงินกู้ยืมระยะยาว	1,281	635	489	460	512
ส่วนของผู้ถือหุ้น	1,358	1,104	736	686	679
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ	176	174	150	133	114
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	18	33	35	20	14
รายได้ที่มีค่าใช้จ่าย	100	80	61	58	46
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	130	135	112	102	88
กำไรสุทธิ	103	68	50	55	46

* งบการเงินที่แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย

** ไม่รวมผลขาดทุนจากการจำหน่ายหุ้นในราคาต่ำกว่าตลาดให้แก่ PFS จำนวน 42.75 ล้านบาทในปี 2559

อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ

หน่วย: %

	ม.ค.-ก.ย. 2560	2559	2558	2557	2556
----- ณ วันที่ 31 ธันวาคม -----					
ความสามารถในการทำกำไร					
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ/สินทรัพย์รวมถัวเฉลี่ย	5.54 *	7.76	7.74	7.05	6.25
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ/รายได้รวม	51.41	56.70	55.09	52.82	50.00
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน/รายได้รวม	37.99	44.02	41.08	40.43	38.40
กำไรจากการดำเนินงาน/สินทรัพย์รวมถัวเฉลี่ย	4.00 *	3.81	3.33	3.65	3.17
อัตราส่วนผลตอบแทน/สินทรัพย์รวมถัวเฉลี่ย	3.23 *	3.02	2.57	2.89	2.51
อัตราส่วนผลตอบแทน/ส่วนของผู้ถือหุ้นถัวเฉลี่ย	8.34 *	7.37	7.00	8.03	7.94
คุณภาพสินทรัพย์					
เงินให้สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้/เงินให้สินเชื่อรวม	2.40	3.42	3.29	4.01	2.58
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ/เงินให้สินเชื่อรวมถัวเฉลี่ย	0.60 *	1.52	1.88	1.11	0.82
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ/เงินให้สินเชื่อรวม	0.73	0.98	0.81	1.04	0.59
โครงสร้างเงินทุน					
ส่วนของผู้ถือหุ้น/สินทรัพย์รวม	35.55	43.43	37.66	35.84	36.22
ส่วนของผู้ถือหุ้น/เงินให้สินเชื่อรวม	37.18	44.96	39.07	37.03	39.59
หนี้สินส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	1.81	1.30	1.66	1.79	1.76
สภาพคล่อง					
เงินกู้ยืมระยะสั้น/หนี้สินรวม	45.14	52.12	56.85	59.79	54.72
เงินให้สินเชื่อรวม/สินทรัพย์รวม	95.61	96.61	96.40	96.76	91.49

* ยังไม่ได้ปรับอัตราส่วนเป็นตัวเลขเต็มปี

บริษัท ทริสเรทติ้ง จำกัด

โทร. 0-2231-3011 ต่อ 500 อาคารสีลมคอมเพล็กซ์ ชั้น 24 191 ถ. สีลม กรุงเทพฯ 10500, www.trisrating.com

© บริษัท ทริสเรทติ้ง จำกัด สงวนลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2560 ห้ามมิให้บุคคลใด ใช้ เปิดเผย ทำสำเนาเผยแพร่ แจกจ่าย หรือเก็บไว้เพื่อใช้ในภายหลังเพื่อประโยชน์ใดๆ ซึ่งรายงานหรือข้อมูลการจัดอันดับเครดิต ไม่ว่าทั้งหมดหรือเพียงบางส่วน และไม่ในรูปแบบ หรือลักษณะใดๆ หรือด้วยวิธีการใดๆ โดยที่ยังไม่ได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจาก บริษัท ทริสเรทติ้ง จำกัด ก่อน การจัดอันดับเครดิตนี้มีค่าแก่การลงทุนหรือซื้อขาย หรือถือตราสารหนี้ใดๆ แต่เป็นเพียงความเห็นเกี่ยวกับความเสี่ยงหรือความน่าเชื่อถือของตราสารหนี้หนึ่งๆ หรือของบริษัทหนึ่งๆ โดยเฉพาะความเห็นที่ระบุในการจัดอันดับเครดิตนี้มิได้เป็นคำแนะนำเกี่ยวกับการลงทุน หรือคำแนะนำในลักษณะอื่นใด การจัดอันดับและข้อมูลที่ปรากฏในรายงานใดๆ ที่จัดทำ หรือพิมพ์เผยแพร่โดย บริษัท ทริสเรทติ้ง จำกัด ได้จัดทำขึ้นโดยมีได้คำนึงถึงความต้องการด้านการเงิน พฤติการณ์ ความรู้ และวัตถุประสงค์ของผู้รับข้อมูลรายใดรายหนึ่ง ดังนั้น ผู้รับข้อมูลควรประเมินความเหมาะสมของข้อมูลดังกล่าวก่อนตัดสินใจลงทุน บริษัท ทริสเรทติ้ง จำกัด ได้รับข้อมูลที่ใช้สำหรับการจัดอันดับเครดิตนี้จากบริษัทและแหล่งข้อมูลอื่นๆ ที่เชื่อว่าเชื่อถือได้ ดังนั้น บริษัท ทริสเรทติ้ง จำกัด จึงไม่รับประกันความถูกต้อง ความเพียงพอ หรือความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลใดๆ ดังกล่าว และจะไม่รับผิดชอบต่อความสูญเสีย หรือความเสียหายใดๆ อันเกิดจากความไม่ถูกต้อง ความไม่เพียงพอ หรือความไม่ครบถ้วนสมบูรณ์นั้น และจะไม่รับผิดชอบต่อข้อผิดพลาด หรือการละเว้นผลที่ได้รับหรือการกระทำใดๆโดยอาศัยข้อมูลดังกล่าว ทั้งนี้ รายละเอียดของวิธีการจัดอันดับเครดิตของ บริษัท ทริสเรทติ้ง จำกัด